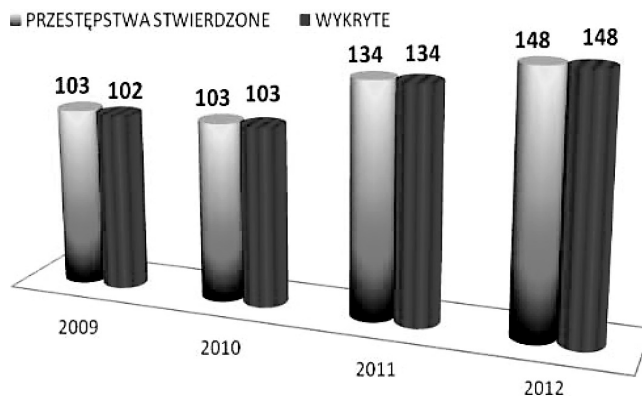

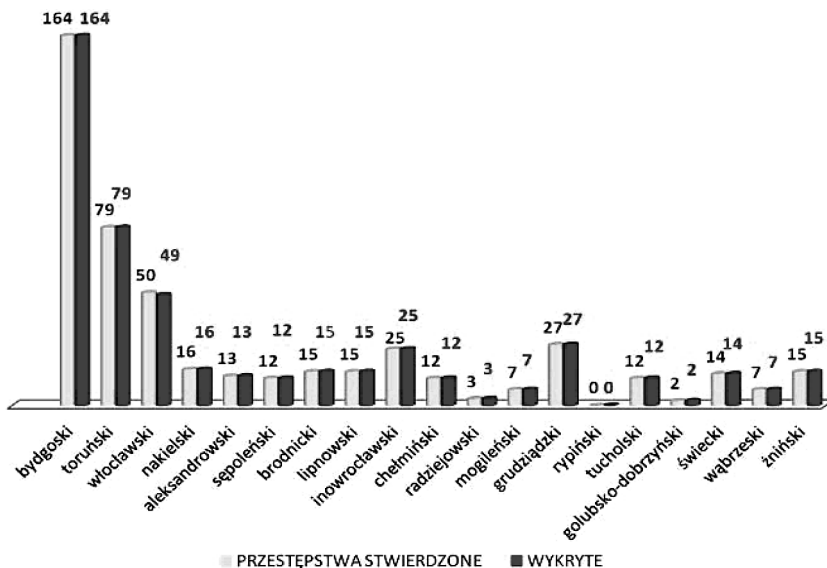
Wykres nr 1. Ilość przestępstw z art. 222 kk. stwierdzonych i wykrytych na terenie woj. kujawsko-pomorskiego z podziałem na lata.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych KWP w Bydgoszczy.

Zestawienie przedstawia dwuletnią równowagę a następnie eskalację w latach 2011 i 2012 ilości popełnianych przestępstw z art. 222 kk. wobec policjantów woj. kujawsko-pomorskiego. Wzrost ilości przestępstw stwierdzonych w ostatnich trzech latach był wprost proporcjonalny do ilości przestępstw wykrytych.

Wykres nr 2. Stosunek ilości przestępstw z art. 222 kk. stwierdzonych do przestępstw wykrytych w latach 2009–2012 z podziałem na powiaty.

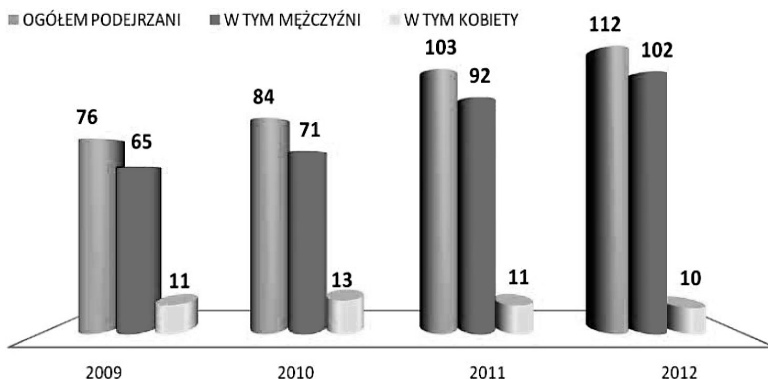

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych KWP w Bydgoszczy.

Z powyższego wykresu wynika, że 99% przestępstw z art. 222 k.k. zaistniałych na terenie woj. kujawsko-pomorskiego w latach 2009–2012 zostało

wykrytych. Jedynie w powiecie włocławskim spośród 50 przestępstw stwierdzonych wykryto 49. Analiza ilościowa wskazuje, że najczęściej dochodziło do naruszenia nietykalności cielesnej policjantów z powiatów na terenie, których funkcjonują komendy miejskie Policji tj. Bydgoszcz, Toruń, Włocławek i Grudziądz. Natomiast w powiecie rypińskim, jako jedynym w ostatnich 4 latach nie stwierdzono ani jednego przestępstwa dotyczącego naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji.

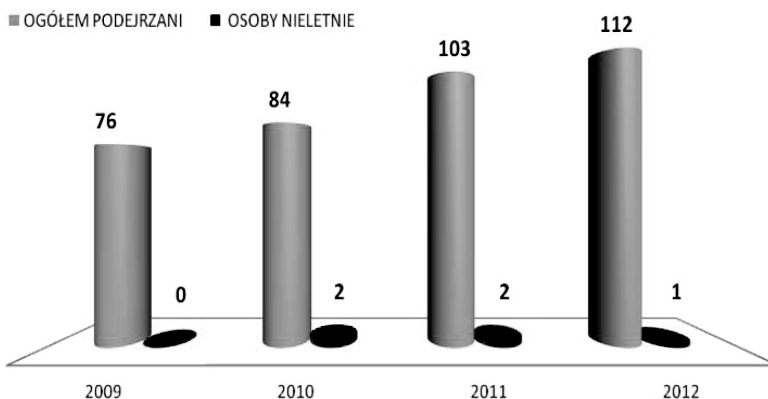
Wykres nr 3. Ilość osób podejrzanych o przestępstwa wykryte z art. 222 kk. na terenie woj. kujawsko-pomorskiego z podziałem na lata i płeć osób podejrzanych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych KWP w Bydgoszczy.

Z zestawienia wynika, iż zdecydowanie częściej mężczyźni dopuszczają się przestępstw naruszenia nietykalności cielesnej policjantów. Natomiast udział kobiet, jako sprawców pozostaje na przestrzeni ostatnich czterech lat na podobnym poziomie.

Wykres nr 4. Udział osób nieletnich, jako podejrzanych o przestępstwa z art. 222 kk. wykryte na terenie woj. kujawsko-pomorskiego w latach 2009–2012.

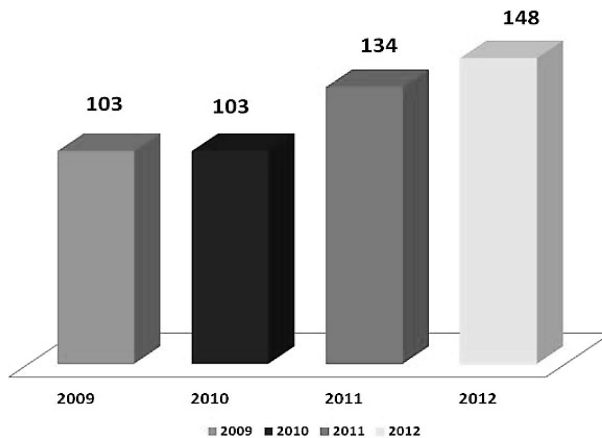

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych KWP w Bydgoszczy.

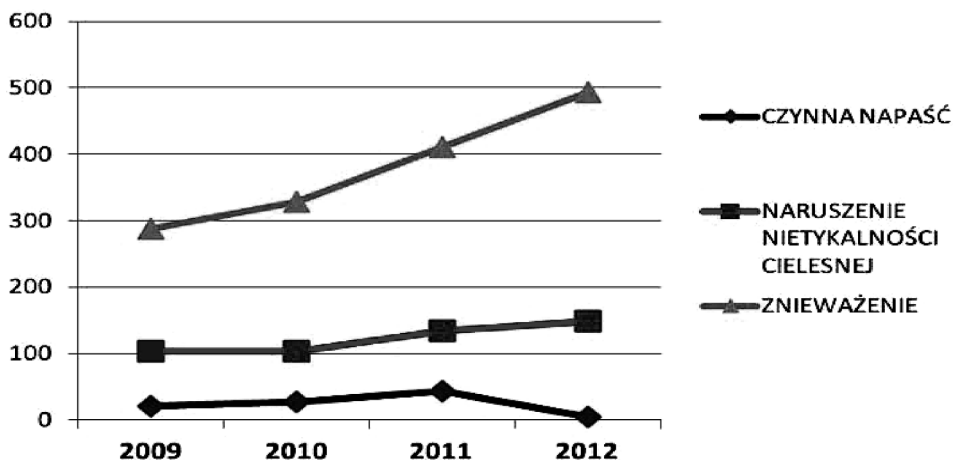
Ogółem funkcjonariusze woj. kujawsko-pomorskiego w latach 2009–2012 wszczęli 365 postępowań przygotowawczych prowadzonych w sprawach dotyczących naruszenia nietykalności cielesnej policjantów. W okresie czteroletnim zakończyli ich w sumie 351. W toku prowadzonych czynności procesowych stwierdzono popełnienie 488 przestępstw z art. 222 kk., z czego aż 487 zostało wykrytych, a w stosunku do sprawców zostały przedstawione zarzuty ich dokonania (popełnienia). Łączna liczba osób podejrzanych wyniosła, 375 z czego 45 stanowiły kobiety oraz 5 osób nieletnich.

3.2. Podsumowanie analizy

Wykres nr 5. Zestawienie zbiorcze ilości przestępstw z art. 222 kk. zaistniałych w latach – 2009, 2010, 2011, 2012 na terenie woj. kujawsko-pomorskiego.

Wykres nr 6. Analiza porównawcza ilości przestępstw popełnionych z art. 222 kk. w stosunku do popełnionych przestępstw z art. 223 kk. i 226 kk. w latach – 2009, 2010, 2011, 2012 na terenie woj. kujawsko-pomorskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych KWP w Bydgoszczy.

Dokonując porównania ilości zaistniałych czynów dotyczących naruszenia nieetykalności cielesnej funkcjonariusza Policji w każdym z badanych okresów warto jest zwrócić uwagę na powyższy wykres obrazujący trend i prognozę zjawiska przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych. Najistotniejszym staje się jednak udzielenie odpowiedzi na pytanie, które w domyśle zostało postawione na początku przedmiotowej analizy, a mianowicie jak wygląda skala zjawiska każdego z przestępstwa z art. 222 kk. na przełomie lat 2009–2012? Czy liczba przestępstwa rośnie czy maleje? Gdzie dochodzi najczęściej do ich popełnienia? Poniżej przedstawiono otrzymane wyniki niosące odpowiedź na postawione pytania:

Art. 222 kk. – naruszenie nieetykalności cielesnej funkcjonariusza Policji:

- średnio rocznie doszło do 122 przestępstw na terenie woj. kujawsko-pomorskiego,
- wzrost ilości przestępstw z art. 222 kk. zaistniałych w 2009 roku do ilości odnotowanej w 2012 wynosi – 45 zdarzeń. W związku z powyższym liczba popełnionych przestępstw rośnie z różną dynamiką, która w 2011 roku była na poziomie 130 natomiast w 2012 roku wyniosła 110,
- powiaty na terenie, których najczęściej naruszono nieetykalność cielesną policjantów to: bydgoski 164 razy, toruński 79 razy, włocławski 50 razy, grudziądzki 27 razy oraz inowrocławski 25 razy. Najbezpieczniejszym powiatem jest natomiast powiat rypiński, na terenie, którego nie odnotowano w badanym okresie ani jednego przypadku popełnienia przestępstwa z art. 222 kk,
- spośród 488 przestępstw stwierdzonych wykryto ich aż 487 osiągając wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw na poziomie 99,7%.

4. Badania dotyczące wydarzeń nadzwyczajnych z udziałem funkcjonariuszy policji woj. kujawsko-pomorskiego

W niniejszym części publikacji przedstawiono wyniki przeprowadzonych badań wydarzeń nadzwyczajnych z udziałem funkcjonariuszy Policji woj. kujawsko-pomorskiego zaistniałych na przestrzeni lat 2009–2012, a dotyczących przestępstwa naruszenia nieetykalności cielesnej.

4.1. Podstawa badań

Przedmiotowe badania przeprowadzono w oparciu o meldunki zdarzeniowe zwane dalej „telegramami”, które zostały sporządzone przez służbę dyżurną jednostek Policji w związku z zaistniałym na danym terenie garnizonu kujawsko-pomorskiego zdarzeniem z udziałem funkcjonariuszy Policji i przekazane do dyżurnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

Telegram dotyczący przestępstwa będącego przedmiotem badania tj. przestępstwa z art. 222 kk., zawiera w swoim opisie wstępną kwalifikację prawną czynu

dokonaną w związku z zaistniałym zdarzeniem. Często przyjęta kwalifikacja prawna czynu ulega zmianie w toku wykonywania czynności bądź prowadzonego postępowania przygotowawczego. W związku z powyższym zrezygnowano z podania ilościowego poszczególnych wydarzeń mających miejsce w latach 2009–2012 w oparciu o telegramy, jako źródło informacji o skali przestępstw, aby uniknąć podania danych nieodpowiadających rzeczywistej ilości popełnionych przestępstw, które zakończyły się sporządzeniem aktu oskarżenia. Wykorzystano jednak fakt zaistnienia fizycznej agresji wobec interweniujących policjantów.

4.2. Zakres badań i danych oraz metoda badawcza

Badanie opiera się głównie na analizie zgromadzonych w formie tabelarycznej danych. Badaniem objęto 406 telegramów zdarzeniowych sporządzonych w związku z naruszeniem nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji. Poniżej scharakteryzowano telegramy stanowiące materiał badawczy, z podziałem na lata i ilość.

Rok 2009:

telegramów z kwalifikacją czynu, jako przestępstwa z art. 222 kk. – 102.

Rok 2010:

telegramów z kwalifikacją czynu, jako przestępstwa z art. 222 kk. – 87.

Rok 2011:

telegramów z kwalifikacją czynu, jako przestępstwa z art. 222 kk. – 98.

Rok 2012:

telegramów z kwalifikacją czynu, jako przestępstwa z art. 222 kk. – 119.

Grupa badawcza – sprawcy

Do grupy badawczej „sprawcy” zostały zaliczone wszystkie osoby wykazane w 406 telegramach „zdarzeniowych” właśnie pod tak zatytułowaną pozycją. Grupę tą stanowią zarówno kobiety i mężczyźni, którzy na skutek swojego zachowania polegającego na agresji fizycznej zostali wskazani, jako sprawcy, którym przypisano dopuszczenie się czynu dokonując jego wstępnej kwalifikacji prawnej, jako przestępstwa z art. 222 kk. Łączna liczba wszystkich sprawców – 753 osób.

- Osób, którym przypisano popełnienie czynu z art. 222 kk. – 474.
- Osób, którym przypisano popełnienie jednocześnie czynu z art. 222 kk. i art. 226 kk. – 273.
- Osób, którym przypisano popełnienie jednocześnie czynu z art. 222 kk. i art. 223 kk. – 5.
- Osób, którym przypisano popełnienie jednocześnie czynu z art. 222 kk. i art. 223 kk. i art. 226 kk. – 1.

Grupa badawcza – ofiary

Podobnie jak w grupie „sprawcy” do populacji „ofiary” zostali włączeni wszyscy policjanci biorący udział w zdarzeniach opisanych w 406 telegramach i wskazani w pozycji zatytułowanej „osoby pokrzywdzone”. Grupa składa się z policjantów mężczyzn i policjantów kobiet, wobec, których popełniono prze-

stępstwo z art. 222 kk. Przypisanie danego przestępstwa do pokrzywdzonego policjanta wynikało z opisu zdarzenia i wyraźnego wskazania, wobec, którego spośród interweniujących policjantów sprawca popełnił dane przestępstwo.

- Liczba policjantów, wobec, których popełniono przestępstwo z art. 222 kk. – 555.
- Liczba policjantów, wobec, których popełniono podczas jednej interwencji przestępstwo z art. 222 kk. i art. 226 kk. – 318.
- Liczba policjantów, wobec, których popełniono podczas jednej interwencji przestępstwo z art. 222 kk. i art. 223 kk. – 3.
- Liczba policjantów, wobec, których popełniono podczas jednej interwencji przestępstwo z art. 222 kk. i art. 223 kk. i art. 226 kk. – 3.
- Liczba policjantów, wobec, których popełniono podczas jednej interwencji przestępstwo z art. 223 kk. i art. 226 kk. – 32.

Przedstawione kolejno wyniki badań pozwoliły w efekcie końcowym udzielić pełnej i wyczerpującej odpowiedzi na pytania:

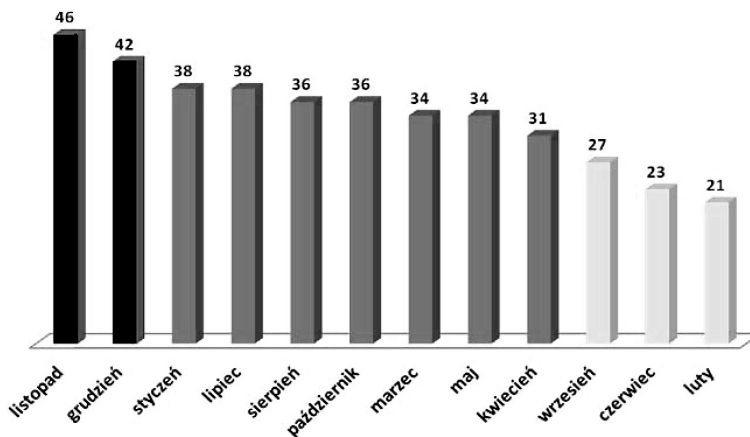
- Kiedy i gdzie dochodziło najczęściej do zdarzenia?
- Co było powodem interwencji policyjnej?
- Kim był sprawca zdarzenia tj., w jakim wieku i jakiej płci?
- W jakim znajdował się stanie psychofizycznym w trakcie czynu?
- Jakie czynności podjęto wobec zatrzymanej osoby?
- Kim był pokrzywdzony policjant tj.: w jakim wieku, jakiej płci i jak długo pełni służbę w Policji i w jakiej komórce?

Na końcu rozdziału przedstawiono w formie opisowej informacje dotyczące zarówno przedmiotu czynu, podmiotu czynu, stronę przedmiotową i podmiotową czynu zabronionego.

4.3. Charakterystyka miejsca i czasu

Naruszenie nietykalności cielesnej policjanta – art. 222 kk.

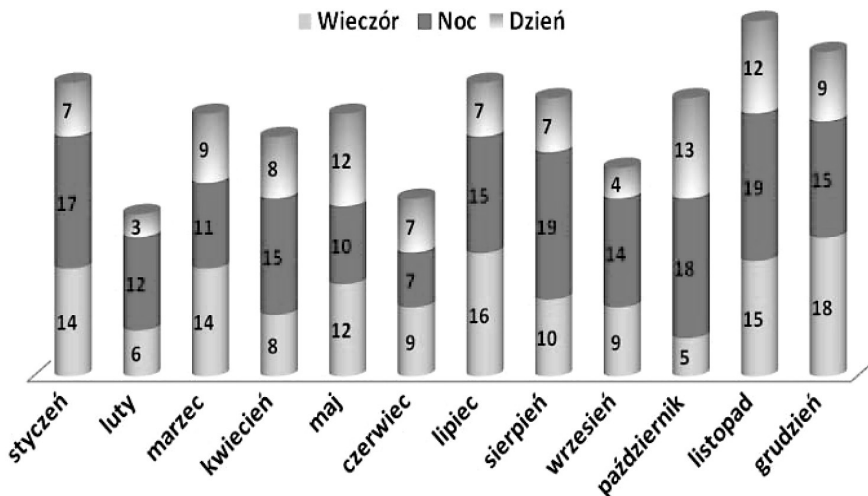
Wykres nr 7. Naruszenie nietykalności policjanta art. 222 kk. w latach 2009–2012.

Źródło: Opracowanie własne.

Do popełnienia przestępstwa z art. 222 kk. najczęściej dochodziło w miesiącu listopadzie i grudniu a więc w porze jesienno-zimowej. Przestępstwa popełnione w miesiącu listopadzie stanowią 13% wszystkich przestępstw naruszenia nietykalności cielesnej popełnionych na przestrzeni lat 2009–2012.

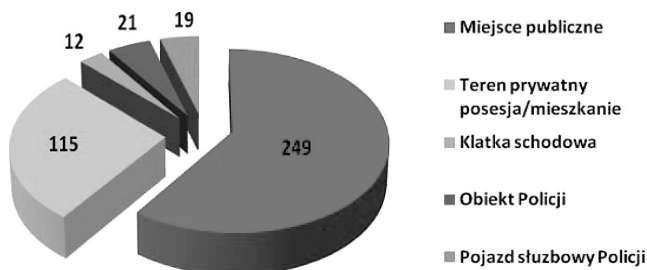
Wykres nr 8. Ilość przestępstw z art. 222 kk. zaistniałych na terenie woj. kujawsko-pomorskiego w poszczególnych miesiącach i porach doby na przestrzeni lat 2009–2012.

Źródło: Opracowanie własne.

Do naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji na przestrzeni lat 2009–2012 doszło najczęściej w miesiącu listopadzie. Ogólna liczba zdarzeń gdzie przyjęto wstępną kwalifikację prawną czynu z art. 222 kk. w stosunku, co najmniej do jednego sprawcy zdarzenia wyniosła 46. Z powyższego zestawienia wynika również, iż najczęściej przedmiotowe zdarzenia zaistniały w porze nocnej pomiędzy godzinami 22.00 a 6.00. Zauważalne jest również tendencja wzrostu ilości przestępstw wraz ze zmieniającą się porą dnia. Na przestrzeni 4 lat 42% przestępstw z art. 222 kk. popełniono w porze nocnej, natomiast 33% w porze wieczornej a 24% przestępstw w godz. między 6.00 a 18.00.

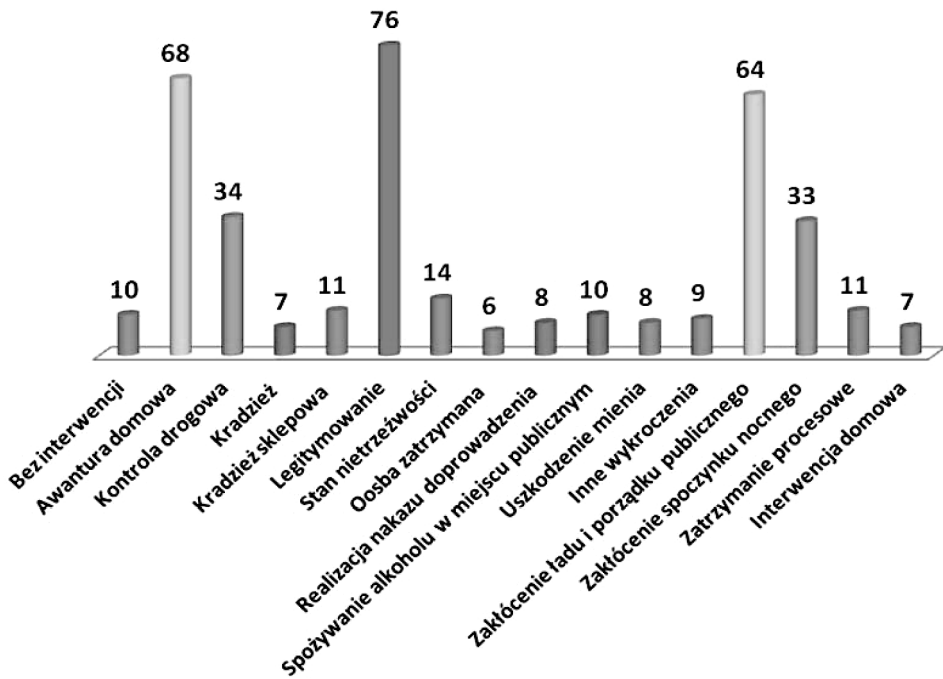
Wykres nr 9. Miejsca, w których najczęściej doszło do popełnienia czynu z art. 222 kk. zaistniałych na terenie woj. kujawsko-pomorskiego w latach 2009–2012.

Źródło: Opracowanie własne.

Najczęściej do zaistnienia czynu z art. 222 kk. doszło w miejscu publicznym, bo aż 249 razy na 406 zidentyfikowanych miejsc, co stanowiło 61% spośród ogółu. Drugim z miejsc gdzie doszło do aż 155 zdarzeń był teren prywatny (mieszkanie, dom, teren posesji) – 38%, co w korelacji z poniższym zestawieniem wskazuje, że awantura domowa, to drugi z najczęstszych, (co do ilości) powodów interwencji policjantów.

Wykres nr 10. Rodzaj i ilość interwencji, podczas realizacji, których doszło do naruszenia nietykalności cielesnej policjanta w woj. kujawsko-pomorskim w latach 2009–2012.

Źródło: Opracowanie własne.

W powyższym zestawieniu wykazano ilość i rodzaje interwencji podczas realizacji, których doszło do wydarzenia zakwalifikowanego, jako przestępstwo z art. 222 kk. Z uwagi na ilość wszystkich rodzajów interwencji zestawienie zawiera wykaz jedynie tych, które jako powód interwencji wykazane zostały więcej a niżeli 5 razy. Korelacja czasu zaistnienia przestępstw z art. 222 kk. w latach 2009–2012 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w oparciu o dane systemu „Temida” z miejscami, w których sprawca działał, oraz powodem podjęcia przez policjantów interwencji podczas realizacji, której doszło do naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza, przedstawia następującą definicję miejsca i czasu tj. powiat bydgoski, miesiąc listopad, pora nocna w godz. 22.00 a 6.00 w miejscu publicznym podczas realizacji przez Policję interwencji dotyczącej czynności legitymowania.

4.4. Profil sprawcy przestępstwa z art. 222 kk.

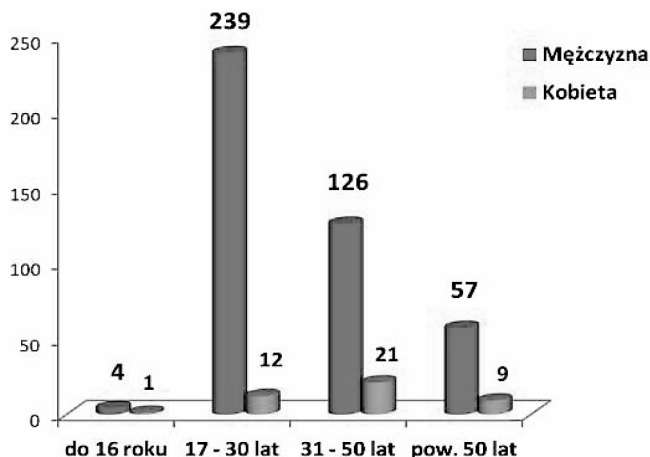
Do badanej grupy „sprawcy” zostały zaliczone wszystkie osoby wykazane w 406 telegramach zdarzeniowych właśnie pod tak zatytułowaną pozycją. Przedmiotową grupę stanowią zarówno kobiety i mężczyźni, którzy na skutek swojego zachowania polegającego na agresji fizycznej zostali wskazani, jako sprawcy, którym przypisano dopuszczenie się czynu dokonując jego wstępnej kwalifikacji prawnej, jako przestępstwa z art. 222 kk.

Łączna liczba wszystkich sprawców, którym przypisano popełnienie czynu z art. 222 kk. – 474.

Naruszenie nietykalności cielesnej policjanta – art. 222 kk.

Badaną grupę sprawców, którym przypisano popełnienie przestępstwa z art. 222 kk. zdominowały osoby w wieku 17–30 lat stanowiąc 54% wszystkich objętych badaniem. Średni wiek mężczyzny spośród najliczniejszej grupy wiekowej sprawców wynosił około 24 lat. Natomiast kobiety około 25 lat. Ciekawym stwierdzeniem jest również fakt, że aż 14% sprawców stanowiły osoby w wieku powyżej 50 roku życia, gdzie średnia wieku zarówno dla mężczyzny i kobiety wyniosła 58 lat.

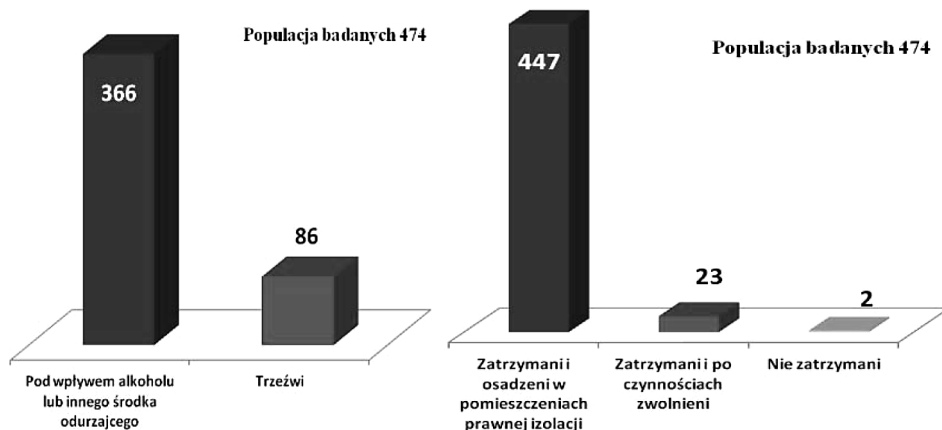
Wykres nr 11. Podział osób naruszających nietykalność cielesną policjantów ze względu na wiek i płeć.

Źródło: Opracowanie własne.

Przedstawione zestawienia (Wykresy nr 11 i 12) zostały opracowane na podstawie populacji liczącej łącznie 474 osoby. Z uwagi na fakt, że nie każda z zatrzymanych osób została poddana badaniu na zawartość alkoholu w organizmie lub przedmiotowej informacji nie ujęto w treści telegramu ze zdarzenia, wynik badania i proporcje opracowano jedynie w oparciu o dane stwierdzone. W ten sam sposób opracowano wyniki dotyczące czynności podjętych w stosunku do ujawnionych i zatrzymanych sprawców.

Wykres nr 12. Stan psychofizyczny sprawców oraz podjęte wobec nich działania.

Źródło: Opracowanie własne.

Spośród wszystkich sprawców przestępstwa z art. 222 kk. 77% z nich znajdowało się w chwili jego popełnienia w stanie pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego. Aż 99% sprawców zostało zatrzymanych, z czego 95% osadzono w pomieszczeniach prawnej izolacji natomiast 5% sprawców zwolniono po wykonaniu z ich udziałem czynności.

Podsumowując tą część badań można w oparciu o kolejne wyniki poszerzyć budujący się obraz okoliczności i sprawcy przestępstwa z art. 222 kk. zaistniałego na przestrzeni lat 2009–2012 w woj. kujawsko-pomorskim. Najczęściej doszło do niego w powiecie bydgoskim, w miesiącu listopadzie w porze nocnej w godz. 22.00 a 6.00 w miejscu publicznym podczas realizacji przez Policję interwencji dotyczącej czynności legitymowania. Sprawcą był mężczyzna w wieku 24 lat znajdujący się pod wpływem alkoholu, który w związku z popełnionym czynem został zatrzymany i osadzony w pomieszczeniu prawnej izolacji.

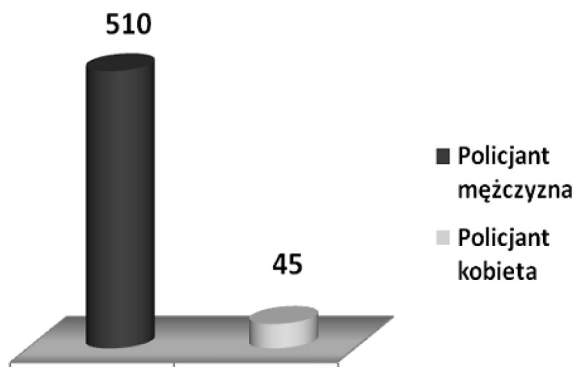
4.5. Profil ofiary przestępstwa z art. 222 kk.

Naruszenie nietykalności cielesnej policjanta art. 222 kk.

Prezentowany wykres obrazuje liczbę pokrzywdzonych policjantów realizujących interwencje, podczas których doszło do popełnienia, co najmniej jednego z przestępstw z art. 222 kk. w stosunku, co najmniej do jednego z interwenujących policjantów.

Łączna liczba policjantów, wobec których popełniono przestępstwo naruszenia nietykalności cielesnej wyniosła w latach 2009–2012 – 555 osób. Wśród pokrzywdzonych policjantów 9% stanowiły kobiety.

Wykres nr 13. Liczba pokrzywdzonych policjantów z tytułu przestępstwa z art. 222 kk.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 5. Staż służby i średnia wieku policjantów w stosunku, do których popełniono według wstępnej kwalifikacji prawnej przestępstwo z art. 222 kk.

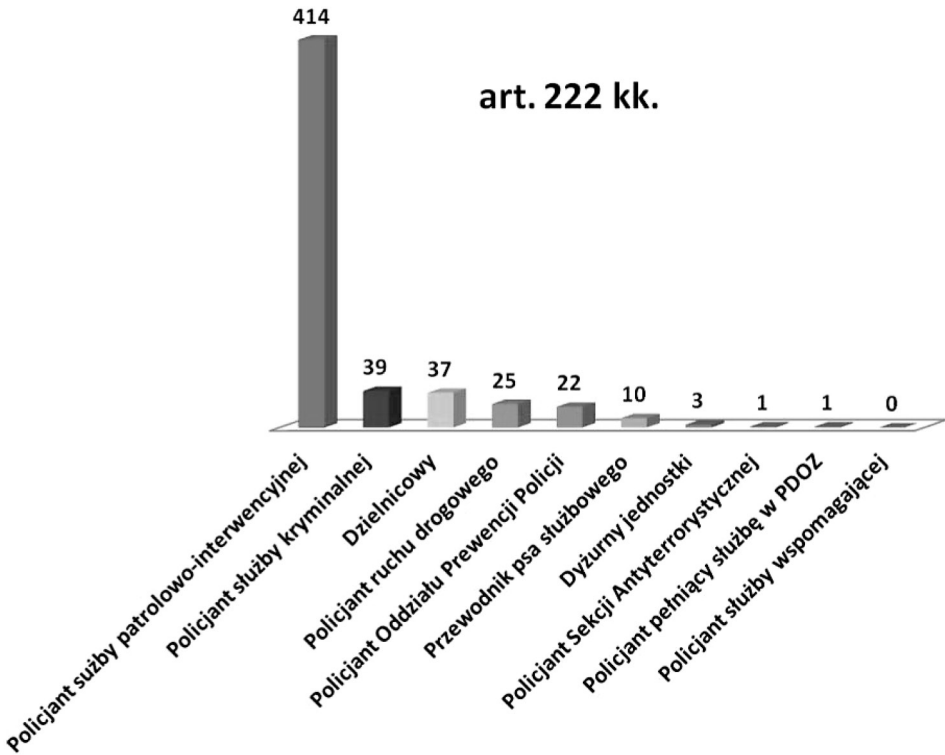
Naruszenie nietykalności cielesnej policjantów – art. 222 kk. – na przestrzeni lat 2009–2012 w woj. kujawsko-pomorskim				
Staż służby	Policjant mężczyzna	Średnia wieku (w latach)	Policjant kobieta	Średnia wieku (w latach)
1–3 lat	207	27	35	28
4–10 lat	226	30	10	30
11–20 lat	69	39	--	--
Powyżej 20 lat	7	43	--	--
Liczba badanych policjantów	509	--	45	--

Źródło: Opracowanie własne.

Najliczniejszą grupę pokrzywdzonych policjantów, bo aż 44% stanowili funkcjonariusze ze stażem służby nieprzekraczającym 3 lat. Spośród nich 15% to kobiety. Średni wiek policjanta ze stażem służby do 3 lat wynosił dla mężczyzn 27 lat, a dla kobiet 28 lat. Drugą, co do wielkości grupę, bo aż 42% stanowili policjanci ze stażem służby w Policji między 4–10 lat, których średni wiek wynosił 30 lat. Kolejna grupa wielkości 13% to policjanci ze stażem służby 11–20 lat i średnim wiekiem 39 lat. Zaledwie 1% to policjanci ze stażem służby w Policji przekraczającym 20 lat i średnią wiekiem 43 lata.

W wyniku dokonanej analizy stwierdzono, że wśród grupy policjantów, ze stażem powyżej 10 lat nie znajdowała się żadna kobieta.

Wykres nr 14. Ilość pokrzywdzonych policjantów z podziałem na charakter realizowanych przez nich zadań i pełnione funkcje, w stosunku, do których popełniono przestępstwo naruszenia nietykalności cielesnej.

Źródło: Opracowanie własne.

Ze sporządzonego zestawienia wynika, że 75% spośród wszystkich pokrzywdzonych to funkcjonariusze służby prewencyjnej realizujący zadania patrolowo-interwencyjne. Policjanci służby kryminalnej stanowią 7% pokrzywdzonych funkcjonariuszy oraz 7% policjanci pełniący funkcję dzielnicowego. Natomiast 4%–5% pokrzywdzonych stanowią kolejno policjanci ruchu drogowego i Oddziału Prewencji Policji. Także 3 policjantów pełniących funkcję dyżurnego jednostki Policji padło ofiarą przestępstwa z art. 222 kk. Otrzymane wyniki wskazują, że najczęściej ofiarami przestępstw z art. 222 kk. są funkcjonariusze realizujący zadania zewnętrzne, niemniej jednak stwierdzono przypadki naruszenia nietykalności cielesnej policjantów pełniących służbę w pomieszczeniach jednostki na stanowisku kierowania. Należy zdawać sobie sprawę, że służba dyżurna niejednokrotnie ma bezpośredni i fizyczny kontakt z osobami doprowadzonymi do jednostki Policji z różnych powodów. Często są to osoby nietrzeźwe, wobec których należy przeprowadzić badanie na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, lub które zostały zatrzymane i istnieje konieczność osadzenia i dokonania fizycznego sprawdzenia osoby pod kątem ujawnienia przedmiotów, których posiadanie w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych jest zabronione.

5. Zakończenie

Podsumowując przeprowadzone badania można w oparciu o uzyskane wyniki zaprezentować ostateczny obraz okoliczności, miejsca, czasu, profilu sprawcy i ofiary przestępstwa z art. 222 kk. zaistniałego w latach 2009–2012 w woj. kujawsko-pomorskim. Najczęściej doszło do niego w powiecie bydgoskim, w miesiącu listopadzie w porze nocnej w godz. 22.00 a 6.00 w miejscu publicznym podczas realizacji przez Policję interwencji dotyczącej czynności legitymowania. Sprawcą był mężczyzna w wieku 24 lat znajdujący się pod wpływem alkoholu, który w związku z popełnionym czynem został zatrzymany i osadzony w pomieszczeniu prawnej izolacji. Napastnik dopuścił się czynu w stosunku do mężczyzn policjantów pełniących służbę w ogniwie patrolowo-interwencyjnym, którzy pełnili służbę w Policji nie dłużej niż 3 lata a ich średni wiek wynosił 27 lat. Najczęstszym sposobem popełnienia przestępstwa naruszenia nietykalności cielesnej było fizyczne oddziaływanie na policjanta poprzez jego popychanie, szarpanie, kopanie lub uderzanie rękoma po twarzy lub innych częściach ciała. Spośród 406 interwencji w 85% z nich policjanci nie odnieśli żadnych obrażeń, natomiast w pozostałych 15% interwencja zakończyła się doznaniem, przez co najmniej jednego z policjantów lekkiego uszkodzenia ciała w postaci np. wybicia kciuka, zasinienia, złamania nosa, wybicia zęba, rozcięcia wargi, bolesności.